

Nr 146.

Av herr **Winkler m. fl.**, om höjning av tullen å filthattar.

Gällande tulltaxa upptager i rubrik 622 med en tull av 50 öre per stycke såväl ogarnerade hattar av annan vara än siden eller oljad vävnad som även s. k. filtstumpar. I den mån förenämnda hattar bestå av filt, föreligger här en uppenbar oformlighet i tullbeskattningen, så till vida, att hattarna i fråga komma att draga samma tull som den vara, vilken utgör materialet för deras framställning, nämligen filtstumparna. Det förhållandet att i tullen å de färdiga hattarna sålunda icke ingår någon som helst kompensation för tullen å halvfabrikatet till desamma, har medfört att den svenska hattindustriens konkurrensmöjligheter gent emot utlandet blivit år från år försämrade. Detta belyses av de senare årens importsiffror för ogarnerade filthattar. Under det att importen av dylika hattar under år 1926 uppgick till 153,469 stycken med ett värde av 613,876 kronor, voro för år 1927 motsvarande siffror 359,282 stycken respektive 1,437,128 kronor, d. v. s. under loppet av dessa båda år hade importen mer än fördubblats. Även för de garnerade filthattarna har kunnat konstateras en betydande importökning. Det är under sådana förhållanden förklarligt, att arbetstillfällena inom den svenska hattindustrien avsevärt minskats, och för närvarande råder också inom densamma en ganska betydande permanent arbetslöshet.

Med hänsyn till nu anförda omständigheter synes det nödvändigt, att åtgärder snarast möjligt vidtagas för avhjälpande av ovanberörda oformlighet i tulltaxan. Detta kan ske antingen genom att sänka eller helt borttaga tullen å filtstumparna eller genom att vidtaga en lämplig förhöjning av tullen å de färdiga hattarna. Det första alternativet läter dock åtminstone för närvarande icke böra tillgripas. Sedan lång tid tillbaka förekommer nämligen inom landet en icke obetydlig tillverkning av filtstumpar, vilken uppgivits vara för sin existens beroende av det nuvarande tullskyddet. I varje fall synes det icke lämpligt att i detta sammanhang företaga någon rubbning av nämnda tullskydd, utan synes frågan om eventuella ändringar i detsamma vara av sådan natur, att den bör upptagas till prövning först i samband med den allmänna undersökning av tullskyddssystemet, som för närvarande bedrivs av 1928 års tullkommitté.

Under sådana förhållanden återstår endast att på lämpligt sätt höja tullen på de färdiga hattarna. Då syftet med höjningen vore att åvägabringa erforderlig kompensation för tullen å filtstumparna, måste det ligga närmast till hands att tänka sig en höjning av tullen å de färdiga hattarna med det belopp,

som motsvarar tullen å filtstumparna, d. v. s. med 50 öre per stycke. En dylik höjning torde också få anses befogad med hänsyn till de betydande arbetskostnader, som äro förbundna med filtstumparnas framställning till färdiga, ogarnerade hattar. För ändamålet fordras nämligen ett omfattande och i många detaljer uppdelat arbete, vilket måste utföras på ett flertal händer och maskiner och som innefattar sådana arbetsprocedurer som appretering, formning, pressning, mixning, bygling o. s. v. Kostnaden för detta arbete uppgår till i genomsnitt 1 krona 98 öre per hatt. I vissa av de länder, från vilka den svåraste kokurrensen bedrivs, torde kostnaden för samma arbete icke ens uppgå till hälften av nämnda belopp.

Den sålunda ifrågasatta höjningen av tullen bör givetvis avse såväl de ogarnerade som de garnerade hattarna. Då de ogarnerade hattarna på sin tid blevo i tullbeskattningsavseende jämställda med filtstumparna, lärer detta huvudsakligen hava berott därpå, att det ansågs svårt att i vissa gränsfall tulltekniskt skilja en ogarnerad hatt från en filtstump. I själva verket torde dock några nämnvärda svårigheter härutinnan icke föreligga, alldenstund en ogarnerad hatt alltid är till skillnad från en filtstump försedd med ett s. k. bandställe, där kullen övergår till brätte.

Såsom redan antytts, är det av stor vikt, att den ifrågasatta tulländringen kommer till stånd snarast möjligt. Med hänsyn till säsongförhållandena inom hattbranschen måste det sålunda anses i hög grad önskvärt, att tidpunkten för ikraftträdandet av de nya tulltaxebestämmelserna icke sättes senare än till den 1 april 1929.

I anslutning till vad sålunda anförts få vi härmed hemställa, att riksdagen måtte besluta

dels att efter rubrik 621 i gällande tulltaxa skola under den i taxan förekommande överrubriken "hattar, färdiga eller halvfärdiga" infogas följande nya tulltaxerubriker:

"av filt:

621¹/₂ a. ogarnerade 1 st. 1 kr.

andra slag:

621¹/₂ b. försedda med garnering eller montering av varor, i vilka silke ingår 1 st. 1 kr. 50 öre

621¹/₂ c. andra 1 st. 1 kr. 25 öre"

dels att ändringen i fråga skall träda i kraft den 1 april 1929.

Stockholm den 19 januari 1929.

Nils Winkler.

Edvard Lithander.

Fredrik W. Sandwall.

Erik Laurén.

Bj. Holmgren.